

Innovative Leadership of School Administrators Affecting Educational Innovator of Teachers under the Office of Bangkok Secondary Education Service Area 2

Chaloemphon Deesawat¹ and Theeraphab Phetmalhkul²

Faculty of Education, Srinakharinwirot University, Thailand

E-mail: tuk_0507@hotmail.com , ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-6068-5617>

Email: theeraphab@g.swu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-2434-3760>

Received 17/05/2024

Revised 28/05/2024

Accepted 10/08/2024

Abstract

Background and Aims: Educational quality development focuses on using innovation to develop educational quality. Teachers are important in the teaching and learning system. Creating creative ideas, learning, practicing, and transferring innovations are things that today's teachers must learn more about to develop themselves and develop their teaching processes. If teachers are educational innovators having the ability to apply innovation in teaching and learning, it will be able to raise the level of education and effectively increase the innovation potential of students. Therefore, school administrators must promote a working atmosphere that is conducive to innovation. At the same time, innovative ideas can be used to help solve problems and create various innovations in schools. The purposes of this research are as follows: (1) to study the level of innovative leadership among school administrators; (2) to study the educational level of the innovative teachers; (3) to study the relationship between the innovative leadership of the school administrators and the educational innovator of teachers; and (4) to study innovative leadership of school administrators affecting the educational innovator teachers.

Methodology: The samples in this research were 361 teachers under the authority of the Office of Bangkok Secondary Education Service, Area Two. The instrument used in the research was a five-point estimation scale questionnaire with an IOC Conformity Index between 0.60-1.00, and a confidence value of 0.99. The analysis of the data usage included mean and standard deviation and the hypothesis testing used the Pearson product-moment correlation coefficient and Multiple Regression Analysis-Enter Method.

Conclusion: The research results were as follows: (1) the overall innovative leadership of the school administrators were at a high level. When considering each aspect, it was found to be at a high level in all aspects; (2) educational innovator teachers as a whole were at a high level and when considering each aspect, it was found to be at a high level in all aspects; (3) the innovative leadership of school administrators was related to the educational innovation of teachers. It was statistically significant at a level of 0.001, and with a correlation coefficient (r) = 0.712; (4) the innovative leadership of school administrators could also predict the educational innovation of teachers. The innovative leadership of school administrators in all aspects predicted 52.70% of the educational innovators of teachers.

Keywords: Innovative Leadership, Educational Innovator, Teacher

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เฉลิมพล ดีสวัสดิ์¹ และ ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งเน้นให้นำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูเป็นผู้ที่สำคัญในระบบการเรียนรู้ การสร้างแนวคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ การฝึกฝน และการถ่ายทอดนวัตกรรมเป็นสิ่งที่ครูยุคนี้ต้องเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนากระบวนการสอนของตนอยู่ตลอดเวลา หากครูมีความเป็นนวัตกรการศึกษาและมีความสามารถในการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนก็จะสามารถยกระดับการศึกษาและเพิ่มศักยภาพด้านนวัตกรรมให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรม ในเวลาเดียวกันก็สามารถนำความคิดเชิงนวัตกรรมมาช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างคือครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 361 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า

ผลการวิจัย: 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.712 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์

ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู ได้ร้อยละ 52.70

สรุปผล : ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูในระดับสูง และ 4) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู ได้ร้อยละ 52.70

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ความเป็นนวัตกรรมการศึกษา, ครู

บทนำ

ประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ความท้าทายที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจนอาจเรียกโลกในยุคปัจจุบันนี้ว่าเป็นโลกยุคดิจิทัล (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) จึงมีความจำเป็นที่ต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาซึ่งเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศตามโมเดล “ประเทศไทย 4.0” ที่ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการขับเคลื่อนภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ที่จะรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อการเปลี่ยนระบบคิด (Mind Set) และปรับกระบวนทัศน์ (Paradigm) ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ดังนั้น การจัดการศึกษา จะต้องสร้างภาพพจน์ใหม่ให้ไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้านการพัฒนาทักษะ ด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศเทคโนโลยี (อมรรัตน์ เดชะนอก, 2563) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้ได้นวัตกรรมหรือสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา (ฐิตินันท์ นันทะศรี, 2563)

นวัตกรรมทางการศึกษา คือ บุคคลที่ริเริ่ม ประดิษฐ์ คิดค้น สร้างสรรค์ และส่งเสริมให้เกิดเทคนิควิธีการ เครื่องมือ รูปแบบ กระบวนการหรือผลงานที่เป็นนวัตกรรม สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง องค์การ และถ่ายทอดไปยังระบบการจัดการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์มีคุณค่าและเหมาะสมต่อการพัฒนาและแก้ปัญหาทางการศึกษา ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาที่มีศักยภาพหรือเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาจะนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาที่มี

คุณภาพมากยิ่งขึ้น (วสันต์ สุทธาวาส, 2558) ซึ่งเป็นที่ยอมรับและอ้างอิงอย่างแพร่หลายพบว่า ผู้ที่เป็นนวัตกรรมมีทักษะสำคัญที่เรียกว่า ดีเอ็นเอของนวัตกรรม คือ เป็นผู้ที่สามารถเชื่อมโยงความคิด ตั้งคำถาม สังเกต สร้างเครือข่าย ปฏิสัมพันธ์และมีทักษะการทดลอง (Dyer et al., 2011)

การศึกษาสภาพจริงเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักวิชาการศึกษามีการแสดงออกถึงพฤติกรรมในการสร้างนวัตกรรม ซึ่งเกิดจากปัจจัย อันได้แก่ เครือข่ายทางสังคม การเปิดกว้างทางความคิด และลักษณะการคิดริเริ่ม แต่ยังก้าวไม่ถึงถึงความเป็นนวัตกรรมอย่างแท้จริง กล่าวคือ บุคลากรยังไม่สามารถสร้างผลงานของตนให้มีคุณค่าในระดับของความเป็นนวัตกรรม เนื่องจากนวัตกรรมที่มีอยู่ส่วนมากเกิดจากผู้ปฏิบัติราชการมาเป็นเวลานาน มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีผลงานทางวิชาการด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จึงชี้ให้เห็นว่าการมีพฤติกรรมเชิงนวัตกรรมเพียงอย่างเดียวไม่สามารถสร้างสรรค์ให้เกิดนวัตกรรมขึ้นในองค์กรได้ จึงต้องมียุทธศาสตร์ประกอบในด้านอื่น ๆ รวมถึงกระบวนการที่เข้ามาเสริมสร้างศักยภาพสู่การเป็นนวัตกรรมการศึกษาด้วย (วสันต์ สุทธาวาส, 2558) “นวัตกรรม” คือ ผล แต่ “นวัตกรรม” คือ เหตุ ครูคือนักนวัตกรรมในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรม นอกจากจะเป็นผู้ที่อยู่ในระบบการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยศาสตร์ของรายวิชา ทฤษฎี และองค์ความรู้พื้นฐานที่สำคัญแล้ว การสร้างแนวคิดสร้างสรรค์ตลอดจนการเรียนรู้และฝึกฝนกระบวนการสร้างและถ่ายทอดนวัตกรรม เป็นสิ่งที่ครูยุคนี้ต้องเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อติดอาวุธให้ตนเอง พัฒนาตนเอง และพัฒนากระบวนการสอนของตนอยู่ตลอดเวลา ฝึกฝนจนชำนาญเพื่อนำไปถ่ายทอด ส่งต่อให้ลูกศิษย์ได้มีกระบวนการคิดที่ต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้ หากครูมีความเป็นครูนวัตกรรมและมีความสามารถในการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน การยกระดับการศึกษาและเพิ่มศักยภาพด้านนวัตกรรมให้แก่เยาวชนไทยก็จะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพยั่งยืนเช่นกัน (นพพร ชลารักษ์, 2564)

จากการศึกษางานวิจัยของโกศล ภูศรี (2564) เรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบความเป็นนวัตกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะการคิดริเริ่ม 2) ทักษะการตั้งคำถาม 3) ทักษะการสังเกต 4) ทักษะการทดลอง 5) ทักษะการสร้างเครือข่าย ความเหมาะสมขององค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด และโมเดลความเป็นนวัตกรรมของครูมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับแนวคิดของ Dyer et al. (2011) ได้เสนอทักษะเกี่ยวกับองค์ประกอบของความเป็นนวัตกรรมว่าประกอบไปด้วยทักษะที่สำคัญ 5 ประการได้แก่ 1) การเชื่อมโยง (Associating) 2) การตั้งคำถาม (Questioning) 3) การสังเกต (Observing) 4) การทดลอง (Experimenting) และ 5) การสร้างเครือข่าย (Networking) การพัฒนาศักยภาพเชิงนวัตกรรมของบุคลากรเป็นก้าวที่สำคัญสู่การสร้างคนนวัตกรรมหรือเรียกว่านวัตกรรม (Innovator) จะต้องเป็นคนแรกในการกระทำสิ่งต่างๆ มีความรู้เป็นนักประดิษฐ์หรือมีความรอบรู้เทคโนโลยี หลงใหลในการสร้างนวัตกรรม มีความสามารถในการเข้าใจและประยุกต์ มีความรู้เชิงเทคนิคที่ซับซ้อนสามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนระหว่างการพัฒนาวัตกรรมได้ดี (Rogers, 2004) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ไปสู่องค์กรแห่งนวัตกรรมเพราะสามารถจัดการนวัตกรรมและส่งเสริมการดำเนินงานใหม่ ๆ ให้แตกต่างและสร้างสรรค์ไม่เหมือนใคร (พยัต วุฒิรงค์,

2555) สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวรรณ บุญณิ และคณะ (2565) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงที่สุด

ผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามตัวชี้วัดแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 – 2580) ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่มีเป้าหมายการพัฒนาในหมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ตลอดจนแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 – 2570) แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 – 2570) รวมทั้งแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน “วิถีนวัตกรรม วิถีคุณภาพ” อย่างต่อเนื่อง และต่อยอดการศึกษาสร้างสรรค์เป็น “ซอฟต์แวร์เวอร์” จากการศึกษาพบว่าโครงการที่ตอบรับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โครงการนิเทศการทางวิชาการ “Quality Education Center for TIP: 1 โรงเรียน 1 นวัตกรรม 1 ครู 1 นวัตกรรม 1 นักเรียน 1 นวัตกรรม ประจำปีการศึกษา 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่แสดงผลงานของผู้บริหาร ครู และนักเรียน พบว่า การเข้าร่วมนำเสนอ นวัตกรรม Best Practice ของครูยังน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับของผู้บริหารและนักเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567) และยังพบว่า ปัญหาหลักในการพัฒนาครู คือการที่ครูได้รับการฝึกอบรมที่ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งในเรื่องของอุดมการณ์ กรอบแนวคิดแบบจารีตนิยม ยึดติดกับแนวปฏิบัติแบบซ้ำ ๆ เดิม ๆ และสอนนักเรียนแบบเน้นการท่องจำ และวัดผลในเรื่องเนื้อหาไม่เน้นการฝึกคิด วิเคราะห์และสังเคราะห์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

จากการศึกษาค้นคว้าที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสูงขึ้นในการวางแผน กลยุทธ์ หรือการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความ

เป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูให้สูงขึ้น อันจะเป็นการทำให้การถ่ายทอดทักษะความรู้ที่จะนำไปสู่ผู้เรียนให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของ ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การคิดริเริ่ม 2) การตั้งคำถาม 3) การสังเกต 4) การทดลอง 5) การสร้างเครือข่าย มีรายละเอียดดังนี้

1. การคิดริเริ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากความคิดเดิม เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ มองเห็นถึงโอกาสและความเป็นไปได้ของสิ่งใหม่ ๆ คิดนอกกรอบหรือแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดเดิม คิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างมุมมองและทางเลือกใหม่ ๆ และเชื่อมโยงความคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

2. การตั้งคำถาม หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความช่างสงสัยและอยากรู้อยากเห็น ตั้งคำถามถึงสิ่งที่ต้องการค้นพบอย่างตรงประเด็น ท้าทายความสามารถของตนเอง ท้าทายสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สร้างมุมมองและทางเลือกใหม่ ๆ และบนพื้นฐานของความเป็นไปได้ เพื่อขยายทักษะการคิดริเริ่มและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ

3. การสังเกต หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสในการศึกษา ปรากฏการณ์ต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการจะสังเกต มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้อย่างชัดเจน มีการวางแผนการสังเกตอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ สังเกตอย่างละเอียดถี่ถ้วน สามารถควบคุมความคิดเห็นส่วนตัวหรือความลำเอียงได้ดี และมีการจดบันทึกสิ่งที่พบเห็นจากการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ ตามที่ต้องการ

4. การทดลอง หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการปฏิบัติการค้นคว้าเพื่อหาคำตอบหรือทดสอบความคิดใหม่ ๆ กล้าเสี่ยงและยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ความเป็นเหตุเป็นผล มีความพยายามและ

อดทน มีความสามารถในการออกแบบการทดลอง ปฏิบัติการ มีการทดลองอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ และมีความสามารถในการบันทึกและสรุปผล

5. การสร้างเครือข่าย หมายถึง พฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันกับเครือข่าย รับฟังความคิดเห็นและไว้วางใจกัน มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน

สรุปได้ว่า นวัตกรรมการศึกษา หมายถึง บุคคลที่คิดค้น ริเริ่มสร้างสรรค์ และสนับสนุนให้เกิดเทคนิควิธีการ รูปแบบ กระบวนการ เครื่องมือ และนำสิ่งเหล่านั้นมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างสรรค์กระบวนการในการแก้ปัญหาหรือการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานทางการศึกษาได้ดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน สามารถสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบได้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา นำมาซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถสื่อสารให้ครูเข้าใจแนวคิดและเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยเน้นการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สนับสนุนให้ครูสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในการปฏิบัติงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดี นำไปสู่การทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน สามารถสะท้อนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และสามารถเสนอแนะแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมในการจัดการศึกษาให้ได้ผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาต้องการ

3. การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงถึงกระบวนการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาในรูปแบบที่แปลกใหม่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ครูมีอิสระทางความคิด ส่งเสริมให้ครูสามารถประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย นำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

4. การบริหารความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความพร้อมในการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการติดตามผลการปฏิบัติทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว อันเกิดจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ และมีการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

5. การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้าน

เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม สนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

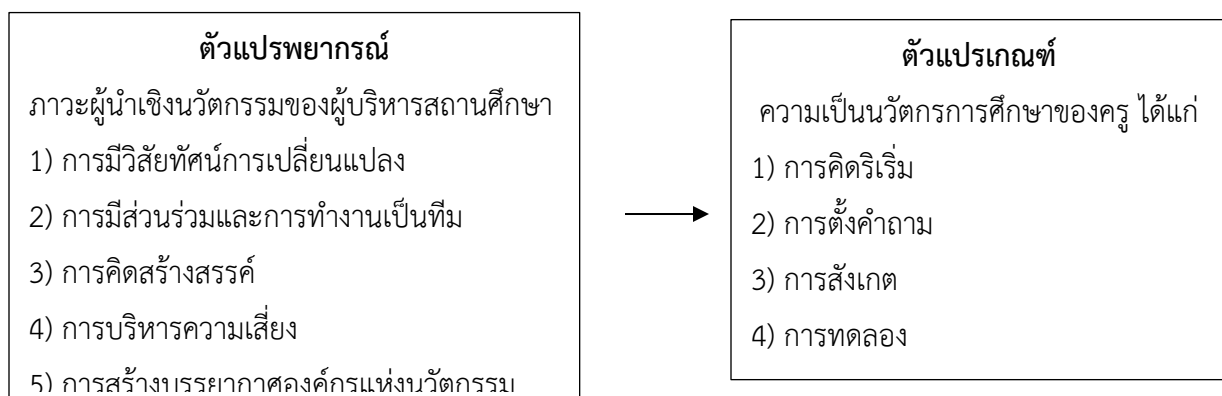
สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อครูในการสร้างและสนับสนุนให้มีการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาให้สถานศึกษา สามารถขับเคลื่อนด้วยแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ดีเพื่อความสำเร็จในระยะยาว ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ การบริหารความเสี่ยง และการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของ Pollock (2008), Courus (2014); Doss (2012); จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560); อรพิน อิมรัตน์ (2561); อำภา ไชยทะ (2563); ฐิตินันท์ นันทะศรี (2563); วัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563); สุริยา สรวงศิริ (2564); เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564); บริพัทธ์ สารผล, 2565 ได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 3) การคิดสร้างสรรค์ 4) การบริหารความเสี่ยง และ 5) การสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม

ความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของ Dyer et al., 2011; Wagner, 2012; Boyd, 2011; Couros, 2014; Kieu, 2017; วสันต์ สุทธาวาส, 2558; มารุต พัฒนาผล, 2560; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562; สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2563; โกศล ภูศรี, 2564 ได้องค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การคิดริเริ่ม 2) การตั้งคำถาม 3) การสังเกต 4) การทดลอง และ 5) การสร้างเครือข่าย

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสามารถเขียนแผนภาพประกอบกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

แผนภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัยด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2566 โดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ทั้งหมด 52 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งสิ้น 5,679 คน (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปี การศึกษา 2566 จำนวน 361 คน โดยกำหนดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้น และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยจับสลากจำนวนครูตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยสร้างตามขั้นตอนโดยศึกษาหาความรู้พื้นฐาน กำหนดนิยามศัพท์ กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า สร้างแบบสอบถามตามมาตราส่วนมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมขอบข่ายภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับตำแหน่งการทำงาน และประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง 2) การมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม 3) การคิดสร้างสรรค์ 4) การบริหารความเสี่ยง และ 5) การสร้างองค์กรแห่งนวัตกรรม รวม 42 ข้อคำถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติการ 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การคิดริเริ่ม 2) การตั้งคำถาม 3) การสังเกต 4) การทดลอง 5) การสร้างเครือข่าย รวม 34 ข้อคำถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมีระดับการปฏิบัติการ 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.60–1.00 และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Science) หาค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับตำแหน่งการทำงาน และประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผลในภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดการแปลความหมายใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผลในภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดการแปลความหมายใช้หลักเกณฑ์การแบ่งเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's product moment coefficient) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน ทดสอบสมมติฐาน และวิธีการนำเสนอ ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจากการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ Alpha (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (Cronbach, 1990)

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Product Moment Coefficient) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับตำแหน่งการทำงาน และประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	145	40.2
2. หญิง	216	59.8
รวม	361	100

จากตาราง 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 59.8 และเพศชายจำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 ตามลำดับ

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	69	19.1
30 - 39 ปี	184	51.0
40 - 49 ปี	60	16.6
มากกว่า 49 ปี	48	13.3
รวม	361	100.0

วุฒิการศึกษา

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	230	63.7
ปริญญาโท	128	35.5
ปริญญาเอก	3	0.8
รวม	361	100.0
ระดับตำแหน่งการทำงาน		
ครูผู้ช่วย	40	11.1
ครู	85	23.5
ครูชำนาญการ	175	48.5
ครูชำนาญการพิเศษ	61	16.9
รวม	361	100.0
ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	85	23.5
6 - 10 ปี	176	48.8
11 - 15 ปี	48	13.3
มากกว่า 15 ปี	52	14.4
รวม	361	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 อายุระหว่าง 40 - 49 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และอายุมากกว่า 49 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 รองลงมา ระดับปริญญาโท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมาตำแหน่งครู ไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 ตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 รองลงมามีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 14.4 และมีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ระดับวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ด้านที่	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	X	SD	ระดับ
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.06	0.71	มาก
2	ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม	4.13	0.67	มาก
3	ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.06	0.75	มาก
4	ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.05	0.70	มาก
5	ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรแห่งนวัตกรรม	4.05	0.71	มาก
รวม		4.07	0.71	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ระดับวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 รองลงมาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 สำหรับด้านการคิดเชิงนวัตกรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 ด้านการบริหารความเสี่ยง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรเชิงนวัตกรรม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 ตามลำดับ

2.2 วิเคราะห์ระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ด้านที่	ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู	X	SD	ระดับ
1	การคิดริเริ่ม	4.12	0.65	มาก
2	การตั้งคำถาม	4.14	0.65	มาก
3	การสังเกต	4.12	0.65	มาก
4	การทดลอง	4.13	0.62	มาก
5	การสร้างเครือข่าย	4.17	0.65	มาก
รวม		4.14	0.64	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการสร้างเครือข่าย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 รองลงมาด้านการตั้งคำถาม มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 สำหรับด้านการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.62 ส่วนด้านการคิดริเริ่มและการสังเกต มีคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันคือ 4.12 และ 0.65

2.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู					โดยรวม(Y)
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	
X ₁	0.487***	0.422***	0.429***	0.448***	0.418***	0.527***
X ₂	0.467***	0.682***	0.651***	0.468***	0.398***	0.638***
X ₃	0.490***	0.666***	0.663***	0.480***	0.388***	0.643***
X ₄	0.713***	0.498***	0.521***	0.544***	0.486***	0.660***
x ₅	0.770***	0.463***	0.447***	0.529***	0.492***	0.646***
โดยรวม(X)	0.669***	0.624***	0.620***	0.564***	0.498***	0.712***

หมายเหตุ *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติที่ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.712 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 แต่ละด้าน ผลปรากฏดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการคิดริเริ่ม ด้านการตั้งคำถาม ด้านการสังเกต ด้านการทดลอง และด้านการสร้างเครือข่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.487*** 0.422*** 0.429*** 0.448*** และ 0.418*** ตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการตั้งคำถามในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.682*** และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีมมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการคิดริเริ่ม ด้านการสังเกต ด้านการทดลอง และด้านการสร้างเครือข่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.467*** 0.651*** 0.468*** และ 0.398*** ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการคิดเชิงนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการคิดริเริ่ม ด้านการตั้งคำถาม ด้านการสังเกต ด้านการทดลอง และด้านการสร้างเครือข่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.490*** 0.666*** 0.663*** 0.480*** และ 0.388*** ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการคิดริเริ่มในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.713*** และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรมมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการตั้งคำถาม ด้านการสังเกต ด้านการทดลอง และด้านการสร้างเครือข่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.498*** 0.521*** 0.544*** และ 0.486*** ตามลำดับ

5. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการคิดริเริ่มในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.770*** และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูด้านการตั้งคำถาม ด้านการสังเกต ด้านการทดลอง และด้านการสร้างเครือข่าย ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.463*** 0.447*** 0.529*** และ 0.492*** ตามลำดับ

2.4 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็น นวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis-Enter Method) ปรากฏผลดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized Regression Coefficients) ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่พยากรณ์ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p-value
(Constant)	1.659		0.132	12.581	0.000**
ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง (X ₁)	- 0.041	- 0.054	0.045	- 0.921	0.357
ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็น ทีม(X ₂)	0.139	0.173	0.058	2.372	0.018*

ตัวแปร	b	β	SE _b	t	p-value
ด้านการคิดสร้างสรรค์ (X ₃)	0.170	0.238	0.047	3.585	0.000**
ด้านการบริหารความเสี่ยง(X ₄)	0.224	0.290	0.061	3.648	0.000**
ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรเชิงนวัตกรรม(X ₅)	0.117	0.156	0.056	2.097	0.037*
R = 0.726 SE _{est} = 0.372 F = 79.197					
R ² = 0.527 a = 0.521					

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ได้ร้อยละ 52.70 โดยด้านการบริหารความเสี่ยงมีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการคิดเชิงนวัตกรรม ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม และด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรเชิงนวัตกรรม ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำมาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.659 - 0.041(X_1) + 0.139(X_2) + 0.170(X_3) + 0.224(X_4) + 0.117(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = -0.921(X_1) + 0.173(X_2) + 0.238(X_3) + 0.290(X_4) + 0.156(X_5)$$

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นต่าง ๆ ที่สำคัญมาอภิปรายโดยรวมและรายด้าน ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมนั้นมีพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถใน

การวิเคราะห์ทิศทางและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา นำมาซึ่งการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ และเป้าหมายที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถสื่อสารให้ครูเข้าใจแนวคิดและเป้าหมายอย่างชัดเจน โดยเน้นการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ สนับสนุนให้ครูสร้างความไว้วางใจระหว่างกันในการปฏิบัติงาน สร้างสัมพันธภาพที่ดี นำไปสู่การทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน สามารถสะท้อนความคิดเห็นในการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และสามารถเสนอแนะแนวทางในการทำงานหรือแก้ปัญหา เพื่อสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมในการจัดการศึกษาให้ได้ผลลัพธ์สำคัญที่สถานศึกษาต้องการ มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาในรูปแบบที่แปลกใหม่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ครูมีอิสระทางความคิด ส่งเสริมให้ครูสามารถประยุกต์วิธีการปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลาย นำไปสู่กระบวนการสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณค่าในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา รวมถึงมีความพร้อมในการนำนวัตกรรมมาทดลองใช้ในสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์และควบคุมการดำเนินงานที่จะทำให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติงานของบุคลากร มีการติดตามผลการปฏิบัติทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว อันเกิดจากการปรับเปลี่ยนวิธีการใหม่ และมีการกำกับ ติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่เห็นคุณค่าของนวัตกรรม จัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ส่งเสริมบุคลากรให้มีการพัฒนาความรู้ พัฒนาในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำแนวคิดใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม สนับสนุนหรือให้รางวัลให้กับบุคลากรที่สร้างนวัตกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งครูอาจมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัว ได้กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนวัตกรรม ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาระดับต้นสังกัดอย่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนา ครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยมีนวัตกรรมเป็น กลไกหลัก และส่งเสริมในเรื่องของนวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของบริพัตน์ สารผล (2565) ได้ ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานีตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยโชติ รอดหลง (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันกับวัชรพงศ์ ทศนบรรจง (2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณอมวรรณ ช่างทอง (2562) ที่ได้วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาในอำเภอท่า

ขณะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ระดับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากครูที่มีความเป็นนวัตกรการศึกษานั้น มีพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างจากความคิดเดิม เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ มองเห็นถึงโอกาสและความเป็นไปได้ของสิ่งใหม่ ๆ คิดนอกกรอบหรือแปลกใหม่แตกต่างจากความคิดเดิม คิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อสร้างมุมมองและทางเลือกใหม่ ๆ และเชื่อมโยงความคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น มีความช่างสงสัยและอยากรู้อยากเห็น ตั้งคำถามถึงสิ่งที่ต้องการค้นพบอย่างตรงประเด็น ทำทหายความสามารถของตนเอง ทำทหายสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สร้างมุมมองและทางเลือกใหม่ ๆ และบนพื้นฐานของความเป็นไปได้ เพื่อขยายทักษะการคิดริเริ่มและพัฒนาความคิดใหม่ ๆ มีความสามารถในการใช้ประสาทสัมผัสในการศึกษาปรากฏการณ์ต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ต้องการจะสังเกต มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการสังเกตไว้อย่างชัดเจน มีการวางแผนการสังเกตอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ สังเกตอย่างละเอียดถี่ถ้วน สามารถควบคุมความคิดเห็นส่วนตัวหรือความลำเอียงได้ดี และมีการจดบันทึกสิ่งที่พบเห็นจากการสังเกต เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ ตามที่ต้องการ มีความสามารถในการปฏิบัติการค้นคว้าเพื่อหาคำตอบหรือทดสอบความคิดใหม่ ๆ กล้าเสี่ยงและยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น มีความเป็นเหตุเป็นผล มีความพยายามและอดทน มีความสามารถในการออกแบบการทดลอง ปฏิบัติการ มีการทดลองอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ และมีความสามารถในการบันทึกและสรุปผล และมีความสามารถในการเชื่อมปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันกับเครือข่าย รับฟังความคิดเห็นและไว้วางใจกัน มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน มีกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน และมีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกัน ปรับตัวได้กับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนวัตกรรม ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาของต้นสังกัดอย่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาครูและบุคลากรให้มีทักษะในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี ดิจิทัล พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยมีนวัตกรรมเป็นกลไกหลัก และส่งเสริมในเรื่องของนวัตกรรมการศึกษา สอดคล้องกับนพพร ชลารักษ์ (2564) ความว่า เนื่องจากครูคือคนวัตกรในชั้นเรียนเพื่อสร้างนวัตกรรม นอกจากจะเป็นผู้ที่อยู่ในระบบการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยศาสตร์ของรายวิชา ทฤษฎี และองค์ความรู้พื้นฐานที่สำคัญแล้ว การสร้างแนวคิดสร้างสรรค์ตลอดจนการเรียนรู้และฝึกฝนกระบวนการสร้างและถ่ายทอดนวัตกรรม เป็นสิ่งที่ครูยุคนี้ต้องเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อติดอาวุธให้ตนเอง พัฒนาตนเอง และพัฒนากระบวนการสอนของตนอยู่ตลอดเวลา ฝึกฝนจนชำนาญเพื่อนำไปถ่ายทอด ส่งต่อให้ลูกศิษย์ได้มีกระบวนการคิดที่ต่อยอดเป็นนวัตกรรมได้ หากครูมีความเป็นครูนักนวัตกรรมและมีความสามารถในการนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน การยกระดับการศึกษา และเพิ่มศักยภาพด้านนวัตกรรมให้แก่เยาวชนไทยก็เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิญญวรรณ บุญณณ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่าความเป็นนวัตกร

การศึกษาของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของประกาย ลครราช และชัยนัต เปาพาน (2566) ที่ได้ศึกษาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าความเป็นนวัตกรรมของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = 0.712 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา มีคุณลักษณะของการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู หากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมในระดับมาก ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูก็จะมีระดับพฤติกรรมในระดับมากตามไปด้วย และในทางกลับกัน หากภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีระดับพฤติกรรมในระดับน้อย ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครูก็จะมีระดับพฤติกรรมในระดับน้อยด้วยเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นรูปแบบของผู้นำที่จำเป็นสำหรับสถานศึกษาในการพัฒนาแนวคิดใหม่ที่สร้างสรรค์และสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างและกระบวนการทำงานเดิมให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลในยุคปัจจุบันจนเกิดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาขึ้นมา โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษารวมถึงนักเรียนได้พัฒนาทักษะความสามารถในการใช้ชีวิตในยุคปัจจุบันท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญวรรณ บุญณณ (2565) ที่ได้ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.93 สามารถพยากรณ์โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 87.6 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรพิน อิมรัตน์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันขององค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู ได้ร้อยละ 52.70 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยด้านการบริหารความเสี่ยง มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีส่วนร่วมและการทำงานเป็นทีม และด้าน

การสร้างบรรยากาศองค์กรเชิงนวัตกรรม ตามลำดับ ผลการวิจัยเป็น เช่นนี้เนื่องจากปัจจุบันสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นับว่าเป็นโอกาสของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นความท้าทายอย่างมากของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะใช้โอกาสเหล่านี้มาวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลง มากำหนดเป็นกรอบในการบริหาร อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา พัฒนาและส่งเสริมให้ครูเป็นนวัตกรการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของนิรดา เวชญาลักษณ์ (2566) กล่าวว่า ผู้นำต้องเป็นบุคคลกระตือรือร้น มีความรอบรู้ เชื่อมมั่นในตนเอง เป็นผู้มีความคุณธรรม ซื่อสัตย์ ด้านการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีเหตุผล กล้าตัดสินใจ รู้จักยืดหยุ่นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้สอดคล้องกับกรณีศึกษา ตาแปง (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่า ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ที่ดี เพื่อนำครูและนักเรียนไปสู่การเปลี่ยนแปลง การมีวิสัยทัศน์จะก่อให้เกิดนโยบายหรือแนวคิดใหม่ ๆ นำไปสู่แผนการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ภาวะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรเชิงนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถนำแนวคิดหรือวิธีการรูปแบบเดิมมาพัฒนาต่อยอดให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่มีคุณค่า โดยการอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารด้วยกันเอง นำไปสู่การสร้างบรรยากาศเชิงนวัตกรรมในโรงเรียน เพื่อกระตุ้นให้ครูมีทางเลือกหลากหลายในการพัฒนางานใหม่ ๆ ให้เกิดนวัตกรรมในการทำงาน
2. ระดับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู ด้านการการคิดริเริ่มและการสังเกตมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรร่วมกันหาแนวทางในการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของครูในสถานศึกษา
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นนวัตกรการศึกษาของครูมีความสัมพันธ์ในระดับสูง ดังนั้นควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง แสวงหาแนวทางการทำงานแบบใหม่ที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีกว่าและผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในโรงเรียน มีความกล้าดำเนินงานบนความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยให้การสนับสนุนให้ครูสร้างนวัตกรรม
4. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันพยากรณ์ความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู ได้ร้อยละ 52.70 จึงควรส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความสามารถทางด้านภาวะผู้นำเชิง

นวัตกรรม เพื่อนำไปใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูสร้างนวัตกรรมเพื่อต่อยอดสู่การเป็นนวัตกร
การศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบกรณีศึกษา (Case Studies) เพื่อสนับสนุนผลการวิจัยที่ได้จาก
การศึกษานี้
2. ควรศึกษาตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในรูปแบบอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกร
การศึกษาของครู
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่เสริมสร้างความเป็นนวัตกรการศึกษาของครู ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อประยุกต์เป็นแนวทางในการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ
4. ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นนวัตกรการศึกษาของครูว่าส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน
อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- กรณัญญ์ ตาแปง. (2563). บทบาทภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัลในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา กลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาแม่ฮ่องสอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- โกศล ภูศรี. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นนวัตกรของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ฐิตินันท์ นันทะศรี, วาโร เฟ่งสวัสดิ์, วลนิกา ฉลากบาง และพรเทพ เสถียรนพแก้ว(2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
ของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษา. 17 (79), 13-19.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2566). การศึกษาภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของบุคลากรในสถานศึกษา . วารสาร
วิจัยวิชาการ, 6(2), 137–154. <https://doi.org/10.14456/jra.2023.35>
- ณอมวรรณ ช่างทอง. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความ
เป็นองค์กรดิจิทัลของสถานศึกษาในอำเภอท่าชนะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต
2. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ธัญวรรณ บุญณณ, วีระยุทธ ชาทะกาญจน์ และ ชูศักดิ์ เอกเพชร(2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นนวัตกรรมการศึกษาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 13. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์. 7 (2), 373-376
- นพพร ชลารักษ์. (2564). องค์ประกอบความเป็นครูนักนวัตกรรมในการศึกษายุคดิจิทัลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน. วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่. 22 (3), 100-107.
- บริพัทธ์ สารผล. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประกาย ลครราช, และชัยยนต์ เพาพาน. (2566). ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์. 10 (2), 104.
- ปิยโชติ รอดหลง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พยัต วุฒิรงค์. (2555). การจัดการนวัตกรรมจากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มารุต พัฒนาผล. (2560). กระบวนการทัศน์การโค้ชเพื่อเสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- เมธี ตั้งสิริพัฒนา. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. ปริญญาโทบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วสันต์ สุทธาวาส. (2558). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างศักยภาพความเป็นนวัตกรรมการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วสันต์ สุทธาวาส. (2558). ความเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาครัฐ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University, 8 (2), 281-300.
- วัชรพงศ์ ทศนบรรจง. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในโครงการโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. (2567). รายงานผลการดำเนินงาน ANNUAL REPORT ประจำปีงบประมาณ 2566. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนักประดิษฐ์จากบทเรียนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สร้างนักประดิษฐ์*. กรุงเทพฯ : เอ็น 60 รัตนเทอดติง.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2562). *นวัตกรรมเพื่ออนาคต (Innovation for the Future)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ : บริษัทพรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2563). นวัตกรรมบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสร้างนวัตกรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 22 (2), 193-213.
- สุรียา สรวงศิริ. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22, วันที่ 25 มีนาคม 2564*, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี. (2560). *การพัฒนาแบบองค์การแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อมรรัตน์ เดชะนอก. (2563). การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม์*, 7 (9), 1-15.
- อรพิน อิมรัตน์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- อำภา ไชยทะ, พัทย์ น้อยสมบัติ, ภัทรวรรณ คำแปล, และชัยยนต์ เพาพาน. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 15 (2), 108-109.
- Boyd, D. (2011). *Innovation competency model*. Retrieved August 19, 2023, from: <https://drewboyd.com/innovation-competency-model/>.
- Couros, G. (2014). *Eight characteristics of the innovative leader*. Retrieved August 19, 2023, from: <http://georgecouros.ca/blog/archives/4811>.
- Couros, G. (2014). *The Innovator's Mindset: Empower Learning, Unleash Talent, and Lead a Culture of Creativity*. United Kingdom, Gower Publishing.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing*. 5th ed., New York, HarperCollins Publishers.

- Doss, H. (2015). *Five character traits of innovation leaders*. Retrieved August 19, 2023, from: <https://www.forbes.com/sites/henrydoss/2015/09/16/five-character-traits-of-innovation-leaders/?sh=57b0c61b76e6>.
- Dyer, J.H., Gregersen, H.B., & Christensen, C.M. (2009). The innovator's DNA. *Harv Bus Rev.* 87(12),60-128.
- Kieu, P. (2017). *Skills make a successful innovator*. Retrieved August 19, 2023, from: <https://sociable.co/business/innovation-8-skills>.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.
- Pollock, A. (2008). *Pharmaceutical meaning-making beyond marketing: Racialized subjects of generic thiazide*. Belmont, CA: Cengage/Wadsworth.
- Rogers, E.M. (2004). *Diffusion of Innovation*. Boston, The Free Press.
- Wagner, T. (2012). *Creating Innovators: The Making of Young People Who Will Change the World*. New York, Scribner.

